

FINANSTILSYNET

THE FINANCIAL SUPERVISORY
AUTHORITY OF NORWAY

Høringsnotat

Bruk av krisetiltaksfondets midler

Forslag til endring i finansforetaksloven og lov om Bankenes sikringsfond

17. september 2025

1. Innledning	3
2. Bakgrunn.....	3
3. Gjeldende rett	3
a. Finansforetaksloven og lov om Bankenes sikringsfond	3
b. Forarbeider	4
c. EU-retten	5
d. EU-kommisjonens svar på spørsmål i EBAs Q&A.....	6
e. Praksis i Sverige og Danmark	6
4. Nærmere om forslaget.....	6
a. Mulige oppgaver	6
b. Finansiering	7
5. Konsekvenser av forslaget.....	8
a. Økonomiske konsekvenser.....	8
b. Administrative konsekvenser	8
c. Samfunnsmessige konsekvenser	9
6. Merknader til endringene i lov og forskrift	9
a. Merknader til endringer i finansforetaksloven § 20-51 og ny bestemmelse i finansforetaksforskriften § 20-18a.	9
b. Merknader til endringer i Lov om Bankenes sikringsfond § 2	10
7. Forslag til endring i lov og forskrift.....	10
a. Det foreslås følgende endring i L10.04.2015 nr. 17 Lov om finansforetak og finanskonsern (finansforetaksloven):.....	10
b. Det foreslås følgende endring i L23.03.2018 nr. 3 Lov om Bankenes sikringsfond:....	10
c. Det foreslås følgende endring i F09.12.2016 nr. 1502 Forskrift om finansforetak og finanskonsern (finansforetaksforskriften)	10

1. Innledning

Dette høringsnotatet omhandler forslag til endringer som skal legges til rette for finansiering når Bankenes sikringsfond yter bistand til Finanstilsynet etter finansforetaksloven (ffl.) § 20-3 tredje ledd.

Det foreslås å innta en forskriftshjemmel i ffl. § 20-51, og å endre lov om Bankenes sikringsfond (lbs.) § 2 slik at kostnader ved slik bistand kan belastes midler som avsettes i medhold av forskrift gitt etter ffl. § 20-51. De nærmere reglene om gjennomføringen av ordningen foreslås fastsatt i en ny bestemmelse i finansforetaksforskriften kapittel 20.

Høringsnotatet er utarbeidet av Finanstilsynet og Bankenes sikringsfond i felleskap.

2. Bakgrunn

Finanstilsynet er krisehåndteringsmyndighet for finansforetak i Norge. Dette innebærer et bredt spekter av oppgaver, blant annet utarbeidelse og oppfølging av krisetiltaksplaner, vurdering av verktøy for håndtering av kriserammede banker og samarbeid med andre myndigheter nasjonalt og internasjonalt. For å sikre finansiering av krisetiltak er det etablert et krisetiltaksfond, som er separat fra innskuddsgarantifondet.

I henhold til ffl. § 20-50 (1) skal krisetiltaksfondet til enhver tid ha likvide eiendeler som minst tilsvarer én prosent av de samlede garanterte innskuddene. Pr. 31. desember 2024 utgjorde fondets likvide eiendeler 1,8 prosent av garanterte innskudd, hvilket er over minstekravet.

Visse administrative oppgaver knyttet til krisetiltaksfondet er lagt til Bankenes sikringsfond. Dette omfatter blant annet forvaltningen av fondet, jf. ffl. § 20-56 (1), samt – etter avtale med Finanstilsynet – beregning og innkreving av bidrag til fondet, jf. ffl. § 20-56 (2) bokstav a og b. Kostnader i tilknytning til disse oppgavene skal etter lbs. § 2 (2) belastes krisetiltaksfondet.

I henhold til ffl. § 20-3 følger det også at Bankenes sikringsfond skal bistå Finanstilsynet i utøvelsen av oppgaver og kompetanse som krisehåndteringsmyndighet. Det er imidlertid ingen motsvarende bestemmelse i lbs. som regulerer finansieringen av slik bistand. Etter gjeldende rett er det ikke adgang til å belaste krisetiltaksfondet for kostnader knyttet til andre oppgaver enn de som følger av ffl. § 20-52.

Bankenes sikringsfond finansieres for øvrig gjennom innskuddsgarantifondet. Det er ikke adgang til å finansiere oppgaver for krisehåndteringsmyndigheten gjennom overføringer fra innskuddsgarantifondet, ettersom dette fondet skal dekke oppgaver knyttet til innskuddsgarantiordningen, jfr. lbs. § 2 (1). Følgelig kan ikke Bankenes sikringsfond i praksis yte de tjenestene som loven åpner for og forarbeidene legger opp til. Dette er bakgrunnen for de foreslåtte endringene.

3. Gjeldende rett

a. Finansforetaksloven og lov om Bankenes sikringsfond

Bankenes sikringsfond forvalter krisetiltaksfondet, samt bistår Finanstilsynet med beregning og innkreving av bidrag til krisetiltaksfondet, jf. ffl. § 20-56 (1) og (2). I tillegg har Finanstilsynet adgang til å delegere ytterligere oppgaver til Bankenes sikringsfond, jf. ffl. § 20-3 (3). Loven setter ingen faste begrensninger for hvilke oppgaver dette kan være, og bistanden kan både omfatte forberedende tiltak i en normalsituasjon og operativ støtte under en faktisk krise. Det betyr at oppgavene kan strekke seg fra utarbeidelse av utkast til krisetiltaksplaner og scenarioanalyser i en normalsituasjon til bistand med å innhente verdivurderinger og andre nødvendige tiltak i en krisesituasjon.

Det er på det rene at oppgaver ifm. forvaltning av krisetiltaksfondet, og beregning og innkreving av bidrag til fondet kan belastes krisetiltaksfondet, jf. lbs. § 2 (2). Bestemmelsen kan imidlertid ikke forstås slik at den gir hjemmel for å belaste krisetiltaksfondet for kostnader ifm. oppgaver utover de som fremgår i § 2 (2).

Ffl. § 20-52 legger føringer for hvilke kostnader som kan belastes krisetiltaksfondet. Bestemmelsen slår fast at: *«Krisetiltaksfondets midler kan brukes for å bidra til effektiv gjennomføring av krisetiltak, og bare til følgende formål [...]»*.

Etter en naturlig språklig forståelse av bestemmelsen, fremgår det at to hovedvilkår må være oppfylt for at midler kan belastes fondet:

1. **Formålsoorientert bidrag til krisetiltak:** Kostnadene må knyttes til tiltak som har som formål å bidra til effektiv gjennomføring av krisetiltak. Av dette utledes et vilkår om at det må foreligge en reell og relevant tilknytning til de tiltak som gjennomføres i en krisesituasjon.
2. **Uttømmende formålsliste:** Bestemmelsen inneholder en avgrenset oppstilling av hva fondets midler kan benyttes til. Dette omfatter bl.a. anvendelse av krisehåndteringsverktøy, bruk av brobank, garantier og kompensasjoner. Bruken av uttrykket *«og bare til følgende formål»* innebærer at listen er uttømmende og at andre typer kostnader – herunder generelle administrative oppgaver eller forberedende tiltak i normalsituasjoner – ikke omfattes.

Bestemmelsen er dermed ment å sikre en stram og målrettet bruk av fondets midler, begrenset til situasjoner der krisehåndteringsmyndigheten faktisk benytter seg av konkrete krisetiltak som nevnt i lovens oppstilling. Forberedende oppgaver og administrativ støtte utenfor en konkret krisesituasjon faller utenfor rammene, med mindre disse direkte kan knyttes til gjennomføringen av et krisetiltak slik det er definert i loven.

b. Forarbeider

I forarbeidene Prop. 159L (2016-2017) s. 170 pkt.12.6, som omhandler konsekvenser for det offentlige, omtales økt ressursbruk for krisehåndteringsmyndigheten. Det fremgår at:

“Finanstilsynet som krisehåndteringsmyndighet vil få flere nye oppgaver etter det foreslåtte regelverket, bl.a. med krisetiltaksplaner og samarbeid og informasjonsutveksling med andre lands krisehåndteringsmyndigheter. Det kan også måtte påregnes ressursbruk på utvikling og avklaring av regelverk. Utøvelse av oppgaver som krisehåndteringsmyndighet antas på denne bakgrunn å kreve noe økt ressursbruk i Finanstilsynet. Finanstilsynet skal i sitt virke som krisehåndteringsmyndighet imidlertid kunne trekke på ressursene i Bankenes sikringsfond, f.eks. for å utarbeide utkast til krisetiltaksplaner og få utført oppgaver knyttet til oppfølgingen av planene. Den praktiske gjennomføringen av krisehåndtering av enkeltforetak skal etter lovforslaget utføres av et administrasjonsstyre, noe som ytterligere reduserer ressursbehovet hos Finanstilsynet.

Bankenes sikringsfond får nye oppgaver etter det foreslåtte regelverket. I tillegg til å bistå Finanstilsynet, skal Bankenes sikringsfond forvalte innskuddsgarantiordningen og de to nye fondene, herunder kreve inn årsbidrag og eventuelle andre bidrag. Bankenes sikringsfonds driftskostnader til administrasjon mv. dekkes i dag av midlene som forvaltes i sikringsfondet. Departementet legger til grunn at denne finansieringsmodellen kan videreføres for det nye innskuddsgarantifondet og for Bankenes sikringsfonds oppgaver som administrator for innskuddsgarantiordningen. For oppgaver knyttet til forvaltning av krisetiltaksfondet, samt andre tilhørende administrative gjøremål, bør kostnadene belastes krisetiltaksfondet etter avtale med Finanstilsynet som krisehåndteringsmyndighet.”

Det kan se ut til at lovgiver har ment at Finanstilsynet skal kunne avhjelpe sitt ressursbehov ved å overføre visse oppgaver til Bankenes sikringsfond. Spesifikt nevnes utarbeidelse av utkast til krisetiltaksplaner og oppfølgingen av slike planer. Videre fremgår det at "ordningen der Bankenes sikringsfonds driftskostnader til administrasjon mv. dekkes i sikringsfondet videreføres." Likevel begrenses muligheten for å belaste krisetiltaksfondet til "oppgaver knyttet til forvaltning av krisetiltaksfondet, samt andre tilhørende administrative gjøremål". Dette er den samme ordlyden som er tatt inn i lovteksten i lbs. § 2 (2). Det er uklart om dette var en bevisst begrensning. I så fall ville det vært naturlig å samtidig si noe om hvordan øvrig bistand til Finanstilsynet i utøvelsen av oppgaver og kompetanse som krisehåndteringsmyndighet skal finansieres.

c. EU-retten

BRRD artikkel 100 pålegger medlemstatene å opprette en finansieringsordning som etter artikkel 102 skulle utgjøre én prosent av garanterte innskudd innen utgangen av 2024.

Anvendelsen av fondet reguleres i artikkel 101. Fondet kan bare anvendes i det omfang som er nødvendig for å sikre en effektiv anvendelse av krisetiltak og er begrenset til visse formål. Den norske oversettelsen av BRRD artikkel 101 nr. 1 og 2 lyder:

"1. Finansieringsordningene som opprettes i samsvar med artikkel 100, kan anvendes av omstruktureringsmyndigheten bare i det omfang som er nødvendig for å sikre en effektiv anvendelse av omstrukturingsverktøyene, for følgende formål:

- a) for å garantere eiendeler og forpliktelser i institusjonen som omstruktureres, dets datterforetak, en broinstitusjon eller en kapitalforvaltningsenhet,*
- b) for å gi lån til institusjonen som omstruktureres, dets datterforetak, en broinstitusjon eller en kapitalforvaltningsenhet,*
- c) for å kjøpe eiendeler i institusjonen som omstruktureres,*
- d) for å gi kapitalbidrag til en broinstitusjon og en kapitalforvaltningsenhet,*
- e) for å betale erstatning til aksjeeiere eller kreditorer i samsvar med artikkel 75,*
- f) for å gi et bidrag til institusjonen som omstruktureres, som erstatning for nedskrivningen eller konverteringen av visse kreditors forpliktelser, når det interne tapsdekningsverktøyet anvendes og omstrukturingsmyndigheten beslutter å utelukke visse kreditorer fra intern tapsdekning i samsvar med artikkel 44 nr. 3-8,*
- g) for å gi lån til andre finansieringsordninger på frivillig grunnlag i samsvar med artikkel 106,*
- h) for å kombinere tiltakene nevnt i bokstav a)- g).*

Finansieringsordningene kan også anvendes for å treffe tiltakene nevnt i første ledd overfor en kjøper i forbindelse med verktøyet for virksomhetssalg.

2. Ordningen for omstrukturingsfinansiering skal ikke anvendes direkte for å dekke tapene til en institusjon eller et foretak nevnt i artikkel 1 nr. 1 bokstav b), c) eller d), eller for å rekapitalisere en slik institusjon eller et slikt foretak. Dersom anvendelsen av ordningen for omstrukturingsfinansiering for formålene i nr. 1 i denne artikkel indirekte medfører at en del av tapene som er påført en institusjon eller et foretak nevnt i artikkel 1 nr. 1 bokstav b), c) eller d), overføres til ordningen for omstrukturingsfinansiering, får prinsippene for ordningen for omstrukturingsfinansiering fastsatt i artikkel 44 anvendelse."

d. EU-kommisjonens svar på spørsmål i EBAs Q&A

I 2015 ble det stilt spørsmål¹ gjennom EBAs Q&A-portal (Id 2015-1797) om artikkel 101 åpnet for dekning av kostnader knyttet til renter og gebyrer, saksomkostninger, verdivurderinger og administrasjon. Det var også spørsmål om det var av betydning om måltallet på én prosent av garanterte innskudd var oppfylt eller ikke.

Siden spørsmålet gjaldt fortolkningen av en bestemmelse på nivå 1, ble svaret utarbeidet av EU-kommisjonen. I henhold til svaret er listen over tillatte formål i artikkel 101 nr. 1 uttømmende. Som et eksempel på utgifter som ikke kan dekkes, ble bygging av motorveier brukt, men bestemmelsen ble ikke tolket til å være til hinder for dekning av kostnader som nødvendigvis følger av andre bestemmelser, f.eks. tilbakebetaling av lån eller renter på lån. Det ble imidlertid presisert at generelle administrasjonskostnader knyttet til finansieringsordningen, ikke kan betales med midler som telles med i oppfyllelsen av måltallet. Dette er ikke til hinder for at banker bærer kostnadene, men det må i så fall gjøres gjennom separate bidrag.

Ved gjennomføring av BRRD i norsk rett, ble direktivet tolket til å gi adgang til å belaste krisetiltaksfondet for Bankenes sikringsfonds kostnader som gjelder enkelte gjøremål for fondet, jf. lov om bankenes sikringsfond § 2 (2) siste punktum. Det vises til omtale i 3 a).

e. Praksis i Sverige og Danmark

Finanstilsynet har vært i kontakt med svenske og danske krisehåndteringsmyndigheter med tanke på å avklare gjennomføringen av artikkel 100 der.

I Sverige belastes alle Riksgäldens kostnader knyttet til innskuddsgarantien og krisehåndtering den svenske statskassen.

I Danmark fordeler Finansiell Stabilitet sine kostnader på hhv. innskuddsgarantien, krisetiltaksfondet og Statens fond. Sistnevnte var opprinnelig tilknyttet opprydding etter finanskrisen, men har i de senere år inkludert andre oppgaver Finansiell Stabilitet utfører for staten. Bidragene fra næringen er delt mellom bidrag til oppbygging av fondene og bidrag til løpende drift. Sistnevnte inkluderer både interne kostnader til drift, husleie, lønn osv. og eksterne kostnader knyttet til rådgivning, konsulenter, advokater mv. Dersom Finansiell Stabilitet overtar en bank som ledd i krisehåndtering, blir kostnadene dekket av den overtatte banken.

4. Nærmere om forslaget

a. Mulige oppgaver

Finansforetaksloven § 20-3 (3) bestemmer som nevnt at Bankenes sikringsfond skal bistå Finanstilsynet i utøvelsen av oppgaver og kompetanse som krisehåndteringsmyndighet. Videre heter det at det er Finanstilsynet som fastsetter hvilke oppgaver som skal utføres. I tillegg kan Finanstilsynet bestemme at Bankenes sikringsfond skal forberede saker hvor Finanstilsynet skal treffe vedtak som krisehåndteringsmyndighet.

I Prop. 159 L (2016-2017) på side 32 er utarbeidelse av utkast til krisetiltaksplaner og oppgaver som Finanstilsynet "*må få gjennomført som del av oppfølgingen av planene*" nevnt. Det er ikke nærmere konkretisert hva som ligger i dette, men Finanstilsynet antar at f.eks. oppgaver knyttet til etterlevelse av MREL-krav og EBAs retningslinjer om krisehåndterbarhet og testing kan være eksempler på denne typen oppgaver.

¹ https://www.eba.europa.eu/single-rule-book-qa/qna/view/publicId/2015_1797

Når det gjelder MREL, så rapporterer bankene etterlevelsen av kravet gjennom Finanstilsynet til EBA på skjemaer fastsatt av EU-kommisjonen i tekniske standarder. Dette gjelder også den nye kategorien banker, som det planlegges å pålegge MREL i de kommende årene. Det må forventes at det er sjelden at foretak ikke oppfyller krav til MREL, og det vil derfor trolig ikke være vesentlige besparelser på å la Bankenes sikringsfond løpende følge opp manglende etterlevelse. I enkeltstående tilfeller vil det likevel kunne være aktuelt med bistand til å undersøke bankenes MREL-tellende gjeld.

De nevnte retningslinjene om krisehåndterbarhet har medført et omfattende og komplekst arbeid for de europeiske bankene det er utarbeidet krisetiltaksplaner for og for krisehåndteringsmyndighetene. Retningslinjene omfatter virksomhetsstyring, operasjonell kontinuitet, tapsabsorberings- og rekapitaliseringsevne, likviditet og finansiering, ledelsesinformasjonssystemer, kommunikasjon og overføring/restrukturerings. De siste årene har norske banker det er utarbeidet krisetiltaksplaner for, levert egenevaluering av arbeidet, og i 2024 ble det også bedt om at enkelte områder skulle være gjenstand for en vurdering av en uavhengig instans, normalt internrevisor.

Et av de mest sentrale temaene som er omhandlet i retningslinjene er ledelsesinformasjonssystemene som ligger til grunn for uavhengige verdivurderinger før og under en krisehåndtering. Nødvendig informasjon fra bankene til Bankenes sikringsfond og krisehåndteringsmyndigheten i forbindelse med en krise må forventes å være delvis overlappende.

Retningslinjene for krisehåndterbarhet ble i 2023 utvidet til også å omfatte testing av krisehåndterbarhet. Krisehåndteringsmyndigheten skal publisere et flerårig testprogram, som bankene skal etterleve. Krisehåndteringsenheter, som anses komplekse av krisehåndteringsmyndigheten skal utarbeide en dreiebok for hvordan organiseringen av banken kan støtte opp om den aktuelle krisehåndteringsstrategien for banken. Testing av krisehåndterbarhet vil bli et viktig og omfattende arbeid, og det må forventes et økt fokus på dette arbeidet fremover, etter hvert som bankenes interne prosedyrer og retningslinjer er kommet på plass.

Bankenes sikringsfond har allerede etablert rutiner for å teste bankenes beredskap og kapasitet til å levere informasjon om garanterte innskudd. Erfaringen fra dette arbeidet kan være nyttig ved utarbeidelse av scenarier for og gjennomføring av tester av krisehåndterbarhet.

Det kan tenkes at utredningsoppdrag på krisehåndteringsområdet, som Finanstilsynet mottar fra Finansdepartementet kunne vært arbeidsoppgaver Bankenes sikringsfond kan bistå med. Ofte vil imidlertid Bankenes sikringsfond være en naturlig del av et utvalg, arbeidsgruppe e.l. som nedsettes for utredningen. Det antas derfor at dette ikke er en type oppgave som faller inn under det forarbeidene forutsetter at Bankenes sikringsfond skal bidra med etter bestemmelsen i ffl. § 20-3 (3).

b. Finansiering

For å sikre midler til å dekke bistand fra Bankenes sikringsfond til Finanstilsynet i utøvelsen av oppgaver og kompetanse som krisehåndteringsmyndighet foreslås det å øremerke en liten andel av det bankene i dag betaler inn som bidrag til krisetiltaksfondet til dette formålet. Videre foreslås det at midlene settes på egen konto og at det settes et tak for hvor mye midler som kan stå på denne kontoen. I tilfeller hvor dette taket er nådd, skal overskytende midler tilføres krisetiltaksfondet. Forslaget vektlegger at negative konsekvenser for myndighetene og bankene skal være begrenset, samtidig som bistand fra Bankenes sikringsfond til Finanstilsynet i utøvelsen av oppgaver og kompetanse som krisehåndteringsmyndighet får klare rammer og dedikerte ressurser.

Det bør settes av et tilstrekkelig beløp som sikrer handlingsrom og fleksibilitet i hvilke oppgaver Bankenes sikringsfond kan utføre på vegne av krisehåndteringsmyndigheten.

Oppgavene kan variere i karakter og omfang, dermed bør krisehåndteringsmyndigheten disponere et beløp av en viss størrelse, samtidig er det ikke ønskelig å sette av unødvendig mye midler da pengene vil bli stående på en konto med relativt sett lav avkastning.

Siden krisetiltaksfondet i dag er av en størrelse som overgår minstekravet på én prosent, vil en øremerking av midler fra bidragene til fondet ikke gå på bekostning av oppfyllelsen av minstekravet til størrelsen på fondet. Dersom fondets verdi skulle bli lavere enn minstekravet, kan det være naturlig at bidrag til konto for utførelse av oppgaver på vegne av krisehåndteringsmyndigheten settes på vent frem til krisetiltaksfondet igjen oppfyller minstekravet.

Bidrag til krisetiltaksfondet beregnes i henhold til finansforetaksloven § 20-51 og samlet årlig bidrag fra bankene skal tilsvare 1,0 promille av samlede garanterte innskudd. I 2025 beløp samlet bidrag seg til 1,6 milliarder kroner. Rent praktisk kan en se for seg at utskilling til konto øremerket utføring av oppgaver på vegne av krisehåndteringsmyndigheten skjer i forbindelse med den ordinære bidragsinnkrevingen til krisetiltaksfondet. Fordelen med dette er at det vil kreve liten ressursinnsats fra Bankenes sikringsfond å innarbeide slik øremerking, samtidig som det for bankene ikke vil innebære en vesentlig endring da de kun skal betale bidrag som tidligere.

Med tanke på størrelsen på bidragene som betales til krisetiltaksfondet i dag, vil det være tilstrekkelig at en liten andel øremerkes konto for utførelse av oppgaver for krisehåndteringsmyndigheten. Gitt størrelsen på samlet bidrag i 2025 vil en øremerket andel på 1,0 promille innebære at 1,6 millioner kroner settes på konto for utførelse av oppgaver for krisehåndteringsmyndigheten. Settes andelen til 2,0 eller 3,0 promille vil beløpet være henholdsvis 3,2 og 4,8 millioner kroner.

Det foreslås at 2,0 promille av det samlede bidraget til krisetiltaksfondet øremerkes konto for utførelse av oppgaver på vegne av krisehåndteringsmyndigheten. Dette sikrer at kontoen raskt fylles opp og størrelsen på midlene vil opprettholdes selv i år hvor relativt sett mye av midlene brukes.

Det foreslås at det settes et tak på 5 millioner kroner for hvor mye som kan stå på konto øremerket for å utføre oppgaver på vegne av krisehåndteringsmyndigheten. Overskytende beløp skal tilføres krisetiltaksfondet ved årsslutt.

5. Konsekvenser av forslaget

a. Økonomiske konsekvenser

Den økonomiske konsekvensen av forslaget vil innebære en mindre justering i hvordan midler som innbetales som bidrag til krisetiltaksfondet allokteres, uten at det medfører økte kostnader for de bidragspliktige foretakene. Forslaget vurderes å ha svært liten økonomisk betydning, både i sin absolutte størrelse og sett i forhold til den marginale andel av de samlede midlene som forvaltes i krisetiltaksfondet.

Forslaget medfører at oppgaver som delegeres fra Finanstilsynet til Bankenes sikringsfond, vil finansieres utenfor Finanstilsynets ordinære budsjetttrammer. Dette innebærer en viss endring i den budsjettmessige styringen av Finanstilsynets virksomhet, men gitt det begrensede omfanget av kostnadene, antas den reelle betydningen av dette å være svært liten.

b. Administrative konsekvenser

Endringene vil legge til rette for at Bankenes sikringsfond i større grad kan avlaste Finanstilsynet med administrative oppgaver i tilknytning til virket som krisehåndteringsmyndighet. Dette kan innebære en mer fleksibel ressursbruk og en mer

effektiv utnyttelse av kompetanse hos begge instanser, men stiller samtidig krav til klare ansvars- og rolleavgrensninger. Det bør etableres gode rutiner og samarbeidsformer for å sikre at arbeidsoppgavene fordeles hensiktsmessig, og at det ikke oppstår uklarheter omkring ansvarsfordeling.

c. Samfunnsmessige konsekvenser

For bidragspliktige foretak og deres kunder antas forslaget å ha liten direkte merkbar effekt. De aktuelle oppgavene som kan bli flyttet mellom Finanstilsynet og Bankenes sikringsfond, er allerede hjemlet i gjeldende regelverk og berører primært den interne organiseringen av krisehåndteringsprosesser.

Samtidig vil en mer effektiv fordeling av krisehåndteringsoppgaver kunne styrke gjennomføringsevnen til krisehåndteringsmyndigheten og generelt styrke samarbeidet mellom viktige aktører i det finansielle sikkerhetsnettet. Bedre utnyttelse av eksisterende ressurser kan bidra til raskere og mer målrettede tiltak med håndteringen av et kriserammet foretak. Dette kan redusere systemrisiko og bidra til økt finansiell stabilitet, som igjen er en viktig forutsetning for tilliten til det norske banksystemet og økonomien som helhet.

6. Merknader til endringene i lov og forskrift

a. Merknader til endringer i finansforetaksloven § 20-51 og ny bestemmelse i finansforetaksforskriften § 20-18a.

Finansforetaksloven § 20-51 første ledd tredje punktum åpner allerede for at Finansdepartementet kan bestemme at det årlige bidraget settes til et lavere beløp enn hva som følger av bestemmelsens første og annet ledd. Det antas derfor at det allerede foreligger hjemmel for å gjennomføre den foreslåtte endringen, der en liten del av avgiften avsettes til dekning av kostnader. Det anses allikevel at det er hensiktsmessig at ordningen forskriftsfestes, for å unngå at Finansdepartementet må fatte årlige vedtak.

Forslaget innebærer at Finansforetakslovens § 20-51 tilføres et hjemmelsledd som gir departementet adgang til å fastsette i forskrift at en andel av de årlige bidragene til krisetiltaksfondet kan benyttes til å dekke kostnader ved bistand fra Bankenes sikringsfond etter § 20-3 tredje ledd. De konkrete reglene om andel, kontoføring, øvre ramme og pause ved underdekning fastsettes i en ny bestemmelse i finansforetaksforskriften § 20-18a.

Endringene innebærer at en liten andel (2 promille) av det samlede bidraget som årlig innbetales til krisetiltaksfondet holdes tilbake og settes inn på en egen konto. Midlene på denne kontoen skal øremerkes kostnader som påløper i forbindelse med oppgaver som er utført av Bankenes sikringsfond på vegne av krisehåndteringsmyndigheten. Midlene er ment å dekke kostnader til administrative oppgaver i «fredstid», som nevnt under punkt 4 a) over. Kostnader som påløper i forbindelse med oppgaver som gjøres i nær tilknytning til en krise vil kunne dekkes direkte fra krisetiltaksfondet, jf. ffl. § 20-52. Det samme gjelder kostnader i forbindelse med Bankenes sikringsfonds arbeid med beregning og inndrivning av bidrag, samt forvaltning av krisetiltaksfondet.

Det samlede årlige bidraget utgjør 1 promille av garanterte innskudd. I 2025 tilsvarte dette 1,6 milliarder kroner. To promille vil således utgjøre 3,2 millioner kroner. Det er satt et tak på hvor stort beløp som kan stå på kontoen ved årsslutt. Taket er foreslått satt til 5 millioner kroner. Overskytende beløp skal tilføres krisetiltaksfondet.

En forutsetning for at en andel av det årlige bidraget øremerkes og settes på en egen konto er at krisetiltaksfondet oppfyller minstekravet på 1 prosent av samlede garanterte innskudd. Dersom størrelsen på krisetiltaksfondet går under minstekravet, vil øremerking av midler settes på vent frem til krisetiltaksfondet igjen oppfyller minstekravet.

Kontoen skal stå i Bankenes sikringsfonds navn, og vil etter lbs. § 4 gå inn som en del av den ansvarlige kapitalen i Bankenes sikringsfond.

b. Merknader til endringer i Lov om Bankenes sikringsfond § 2

I forlengelsen av Lov om Bankenes sikringsfond § 2 tredje ledd legges det til et nytt punktum som åpner for at kostnader for bistand som Bankenes sikringsfond gjør på vegne av krisehåndteringsmyndigheten iht. finansforetaksloven § 20-3 kan belastes midler som er avsatt til dette formålet etter forskrift gitt i medhold av finansforetaksloven § 20-51. Kostnadsdekning etter denne bestemmelsen vil kun omfatte kostnader ifm. bistand etter finansavtaleloven § 20-3 i «fredstid». Bistand ifm. håndtering av en bank i krise vil kunne dekkes direkte fra krisetiltaksfondet, jf. ffl. § 20-52.

7. Forslag til endring i lov og forskrift

a. Det foreslås følgende endring i L10.04.2015 nr. 17 Lov om finansforetak og finanskonsern (finansforetaksloven):

Finansforetaksloven § 20-51 sjette ledd skal lyde:

(6) Departementet kan i forskrift fastsette nærmere bestemmelser om at en andel av de årlige bidragene fra foretakene som nevnt i første ledd skal avsettes til å dekke kostnader ved bistand fra Bankenes sikringsfond til Finanstilsynet etter § 20-3 tredje ledd.

b. Det foreslås følgende endring i L23.03.2018 nr. 3 Lov om Bankenes sikringsfond:

Lov om Bankenes sikringsfond § 2 tredje ledd skal lyde:

(3) Bankenes sikringsfond skal yte bistand til Finanstilsynet etter finansforetaksloven § 20-3 tredje ledd. *Kostnader ved slik bistand kan belastes midler som er avsatt til dette formålet etter forskrift gitt i medhold av finansforetaksloven § 20-51 sjette ledd.*

c. Det foreslås følgende endring i F09.12.2016 nr. 1502 Forskrift om finansforetak og finanskonsern (finansforetaksforskriften)

Endring i finansforetaksforskriften kapittel 20 Del X Krisetiltaksfondet – ny bestemmelse § 20-18a:

§ 20-18a Finansiering av bistand fra Bankenes sikringsfond til Finanstilsynet etter finansforetaksloven § 20-3 3. ledd

For å dekke kostnader ved bistand som Bankenes sikringsfond yter til Finanstilsynet etter finansforetaksloven § 20-3 tredje ledd, skal 2 promille av det samlede årlige bidraget til krisetiltaksfondet etter finansforetaksloven § 20-51 første ledd skilles ut før bidraget tilføres fondet og settes på en særskilt konto.

Dersom innestående på kontoen som nevnt i første ledd overstiger 5 millioner kroner ved årsslutt, skal overskytende beløp overføres til krisetiltaksfondet.

Dersom krisetiltaksfondet er lavere enn minstekravet i finansforetaksloven § 20-50 første ledd, skal avsetning etter første ledd stanses inntil minstekravet igjen er oppfylt.

Finanstilsynet
Revierstredet 3
P.O. Box 1187 Sentrum
NO-0107 Oslo

Tel. +47 22 93 98 00
post@finansstilsynet.no
finansstilsynet.no

